

Fred Baggen

De tegen strever

Tonelen van
Maarten J. Lamers'
leven, werken en de
Kerk van Satan

Gnay gemeganza trian a saga a ohorela
(Doe wat gij zult, zal de gehele wet zijn)

VOORPUBLICATIE BIOGRAFIE

De Kerk van Satan
Deel 1 De beginjaren

Deze voorpublicatie bevat fragmenten uit hoofdstuk 9, dat zal verschijnen in de luxe limited edition van de in oktober 2018 te verschijnen biografie van Maarten Lamers, *De tegenstrever*, en wordt u aangeboden door Aldus Boek Compagnie.

De tegenstrever. Tonelen van Maarten J. Lamers' leven, werken en de Kerk van Satan
Copyright © 2018 Fred Baggen

Foto omslag Maarten Brinkgreve. Copyright © Erven Maarten Brinkgreve

Omslagontwerp en binnenwerk Aldus Boek Compagnie

ISBN 978 94 92819 03 1 (voorpublicatie biografie, deel 1)

ISBN 978 94 92819 66 6 (biografie, gewone softcover editie, met fotokatern)

ISBN 978 94 92819 02 4 (biografie, luxe limited hardcover edition, rijk geïllustreerd)

NUR 600

www.aldus-boek-compagnie.nl

Fred Baggen

De tegenstrever

Tonelen van Maarten J. Lamers' leven, werken
en de Kerk van Satan

VOORPUBLICATIES UIT DE BIOGRAFIE

De Kerk van Satan
Deel 1 De beginjaren

Aldus Boek Compagnie

2018

9 Grotto Magistratis

Maarten Joost Lamers liep in de ww, maar in de put zat hij niet. De plannen om zijn lang uitgestelde musical te gaan schrijven had hij al lang verworpen. Hij had een veel beter idee. Voor de verwezenlijking van dat idee had hij twee dingen nodig: tijd en geld. Het eerste had hij volop, het laatste kon een probleem worden, maar dat zag hij na die tijd wel weer.

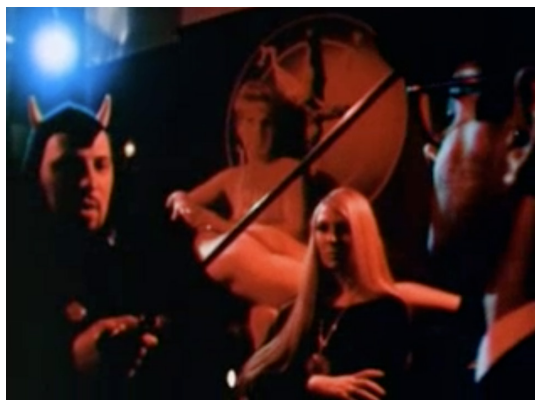
Kroeg en krocht

Het Limelight-kantoor op de begane grond was leeg-geruimd. Nu was het zaak de boel eens flink op te knappen. Met de Jaguar die hij zichzelf tijdens *Oh! Calcutta!* cadeau had gedaan, haalde hij een dozijn blikken zwarte en rode verf en toog aan het werk. De man van Maëlys Morèl was kunstenaar en vervaardigde op aanwijzing van Maarten een aantal schilderijen voor in de vestibule. Achter in het pand en boven het voormalige kantoor werden barmeubels geplaatst. Maar het leukste deel van de verbouwing vond beneden plaats: daar legde Maarten zijn eigen huiskapel aan. Hij had bij Anton goed zijn ogen de kost gegeven, naderhand notities gemaakt en zo creëerde hij een natuurgetrouwe kopie van de krocht in San Francisco.

Nanny woonde op haar eigen verdieping, zij bemoeide zich niet met Maartens wilde plannen, maar hielp hem af en toe. Kon zij misschien helpen met het op maat maken van de zwartviltten gordijnen? Priesters van Satan waren niet zo handig met naald en schaar. Nanny glimlachte flauwtjes en knikte. Maarten sjouwde met dozen vol nieuwe en tweedehandsspullen en bracht ze naar de kelder, terwijl vrienden en nieuwsgierigen meehielpen de bars bedrijfsklaar te maken. Laat op een novemberavond, toen het stil was op de gracht, liet Maarten een paar op maat getim-

merde tweepersoons doodskisten bezorgen, eveneens naar het voorbeeld van de exemplaren van de zwarte paus. De kisten waren van een passend matrasje voorzien en reeds gestoffeerd. Hij wilde Nanny daar niet mee lastigvallen, hij wist hoe ze erover dacht.

Ter voorbereiding op wat komen ging vroeg Maarten aan Bert Jansma of hij *The Satanic Bible* wilde vertalen. Hij zei nee: geen tijd, te veel werk. Jan Riem wilde wel, begon aan de klus maar staakte zijn

Anton LaVey met vrouw Diane tijdens een zwarte mis, 1969. Tot de attributen en symboliek behoren ritueel zwaard, 'kerkelijk vaatwerk' (drinkbeker, schaaltes), kandelabers met witte en zwarte kaars, een naakt altaar, Baphomet-achterwand, pentagramhangers, een Egyptisch godsbeeld, een menselijke schedel, boekenkast, kaarsen, gekleurde spots en relatieve duisternis. Maarten Lamers bracht een bezoek aan Anton en Diane in oktober 1971 en stichtte nog geen anderhalve maand later in Amsterdam de Nederlandse Kerk van Satan.

FILM SATANIS: THE DEVIL'S MASS (1969)

werk na een tijdje. Maarten maakte zich niet druk, voorlopig wachtten er andere uitdagingen.

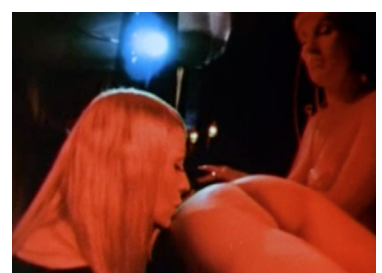
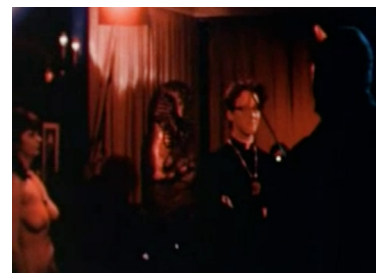
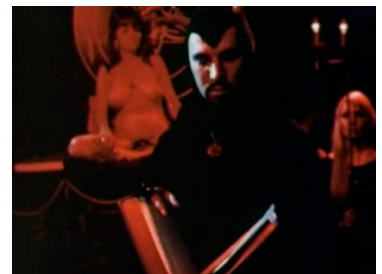
De Kerk van Satan

Zaterdag 4 december was het zover: terwijl half Nederland op het laatste moment nog Sinterklaascadeaus kocht, celebreeerde Maarten de eerste zwarte mis in de Amsterdamse grotto en eerde hij Baphomet. *Telegraaf*-journalist Henk van der Meijden had eerder al pogingen ondernomen om Maarten een halfuurtje van zijn tijd te ontfutselen, maar dat was op niets uitgelopen: Maarten had niet thuis gegeven. Van der Meijden had de activiteiten in en rond het huis blijkbaar gadegeslagen en was in de buurt gebleven in de hoop dat hij de nieuwbakken kerkmagistraat tegen het lijf zou lopen. Hij was zelfs botweg op het stenen trappetje gaan zitten want, zo redeneerde hij, Maarten zou toch ooit een keer naar binnen of naar buiten moeten. Toen hij eindelijk beet had, zei hij slechts: Jij geeft me nu een interview. Stem je toe, dan heb je morgen een pagina in de krant. Weiger je, dan heb je morgen ook een pagina in de krant.'

Op maandag, naamdag van de heilige Nicolaas, werd Van der Meijdens artikel 'Duiveldiensten in Amsterdam' inderdaad afgedrukt, zij het dat dit slechts een halve pagina besloeg. In 'de eerste Duivelskerk van Europa', schreef hij, 'waar de nieuwe sekse het afgelopen weekeinde haar eerste zwarte mis hield', 'hing de sfeer van *Rosemary's Baby*' en 'zaten jonge meisjes te luisteren naar de stem van de Zwarte Paus'. Maarten, die volgens het artikel tot 'bisschop' was gewijd, beweerde dat er in Europa twee miljoen volgelingen van de Kerk van Satan waren, 'maar er is geen kapel en aan die behoefte wil ik nu – ook om zakelijke redenen – voldoen'.

Maarten moet al vlug beseft hebben dat er met een eigen kerk geld te verdienen viel. Anton LaVey leek het ook geen windeieren te leggen, hoewel hij natuurlijk met gemak slechts de schijn op kon houden. Maar geruggensteund door beide Sex Theaters – al liepen de zaken daar momenteel wat minder dan voorheen – moest Maartens kerk in eerste instantie kunnen worden gefinancierd met lidmaatschapsgelden en de inkomsten uit de boven- en benedenbar. Over geld had Maarten zich nooit erg druk gemaakt en was dat ook nu niet van plan. 'Ach, zo'n sextheater is een geldfabriekje van me,' vertrouwde hij de reporter toe, 'en eigenlijk heeft dat ook iets satanisch. Natuurlijk wil ik er geen geld op toe leggen, en wat er overblijft, steken we in onze zak. Maar wat is er tegen geld verdienen?'

De gebruikelijke vooroordelen over zwarte missen werden door de bisschop van de hand gewezen. Er zouden op Keizersgracht 339 geen baby's worden geofferd of maagden worden verkracht. Of er dan plaats

PRIVÉ door HENK van der MEYDEN

Duivelsdiensten in Amsterdam

Nederland heeft zijn ZWARTE „MISSEN“. Ik was het afgelopen weekende in de eerste Duivelskerk van Europa, aan de Keizersgracht 339. Er hing de sfeer van Rosemary's Baby. Jonge priestersessen liepen in zwarte pijen met weinig kleding er onder. Kaarsen brandden in een mysterieuze kapel en op een doods-kist zaten jonge meisjes te luisteren naar de stem van de „ZWARTE PAUS“.

Dat mag fantastisch klinken; het is realiteit. De oprichter van deze „Duivelskerk“ in Nederland is Maarten Lamers, de regisseur van de productie Oh Calcutta.

En de „kerk“ heeft dan ook onderdak gevonden in het pand

Twee volgelingen van de satanskerk...

van LIMELIGHT PRODUCTIONS, de produktieaansluiting van Oh Calcutta. Van buiten is het produktiekantoor helemaal zwart geschilderd, maar binnen is een kapel, waar de nieuwe sekte het afgelopen weekende haar eerste zwarte mis hield.

Zwarte „bijbel“

Maarten Lamers, die in San Francisco tot bisschop van de „Duivelskerk“ is „gewijd“, heeft mij geprobeerd uit te leggen waarom hij deze sekte heeft opgericht en wat zijn bewegredenen zijn. Hij zei me in de „kerk“ waar kaarsen brandden en een jong meisje, gekleed in lange pij, met waargezegen ogen voor zich uitkeek: „Ik heb me altijd al bijzonder geïnteresseerd voor occulte wetenschap en met name voor de Duivelskerk en de heksensabbaten.“

Na mijn werk voor Oh Calcutta ben ik naar New York gegaan, waar de leer van de satan al wijd verbreid is. Daar kreeg ik via allerlei omwegen de „Zwarte Bijbel“ in handen, maar om alles te weten over deze religie moest ik naar San Francisco, waar de ZWARTE PAUS zetelt. Dat is ANTON SZANDOR LAVEY. Ik heb een hele nacht met hem gesproken. Hij is een merkwaardig, maar boeiend man, die tot mijn grote schrik een echte reuzenleeuw tot huisdier had. Hij wijde mij in de geheimen en maakte mij, nadat we tot vroeg in de ochtend gesproken hadden, bisschop van de „Duivelskerk“ en vertegenwoordiger voor Nederland.

Er zijn in Europa nu twee miljoen volgelingen van de kerk van satan, maar er is geen kapel en aan die behoefte wil ik nu — ook om zakelijke redenen — voldoen.”

Bisschop Maarten in zijn kapel...

Ik wandelde met hem door de kapel. Het was macaber en beklappend. Bisschop Maarten ging achter het orgel in de kapel zitten en speelde wat. Ik vroeg hem of hij het niet merkwaardig vond, dat hij als regisseur van Oh Calcutta en ook als eigenaar van een sex-theater aan de Oudezijds Achterburgwal nu bisschop geworden was.

„Ach“, zegt hij, „zo'n sex-theater is een geldfabriekje van me en eigenlijk heeft dat ook iets satanisch, maar ik heb me altijd verdiept in mystiek en deze Duivelsdienst boeit mij bijzonder. De leer van de satan is ook zo oud. Het fascineert mij.“

Geld verdienen

„Maar je doet het toch ook om geld te verdienen“, vroeg ik.

„Natuurlijk wil ik er geen geld op toe leggen“, zei hij, „en wat er overblijft, steken we in onze zak. Maar wat is er tegen geld verdienen?“

De commercie speelt, zo lijkt me, in deze „Duivelskerk“ toch wel een grote rol. Maar ik moet oppassen dit te schrijven, want anders word ik misschien vervloekt. Want dat kan volgens Maarten.

„Er zijn zwarte missen, waarbij je iemand kunt vervloeken. Dat is ook met Jane Mansfield gebeurd. Jane was een van de priestersessen van de Duivelskerk. Haar vriend vond dat maar niets en verbood haar nog langer aan de diensten mee te doen. De Zwarte Paus heeft

Jane toen opgedragen die vriend, die onze kerk bij iedereen en overal belasterde, niet meer te zien, omdat ze anders in gevaar zou komen. Jane bleef hem zien.“

De „Zwarte Paus“ heeft haar en haar vriend toen in een dienst vervloekt, ik weet niet of het daardoor komt, maar kort daarna kregen zij en haar vriend een auto-ongeluk en stierven. Dat is eigenlijk een schoolvoorbeeld van de macht van de „Duivelskerk“.

Ik vroeg bisschop Maarten of er bij de Zwarte Missen, zoals vroeger gebeurde, ook kinderen geofferd werden en maagden verkracht. Hij schudde het hoofd. Is er wel plaats voor erotiek bij deze Zwarte „Missen“? „Dat sluiten wij niet uit“, zei hij, „maar er zullen mensen noch dieren geofferd worden.“

Wat er allemaal wel gebeurt bij de diensten, zal men kunnen lezen in een ZWARTE BIJBEL, die binnenkort in het Nederlands uitkomt en aan de leden wordt uitgereikt. Het lidmaatschap kost natuurlijk wel geld. „Om lid te worden moet men eerst een soort examen ondergaan, waarbij onder meer gezegd moet worden, waarom men in de satan wil geloven, als men dit examen goed heeft afgelegd, wordt men lid van de sekte. Dat kost honderd gulden. Als men speciale medailles wil hebben, kost dat meer. Men kan ook zelf een dienst aanvragen voor een bepaald doel.“

„Wat voor doel?“ Bisschop Maarten zei: „Nu, als je graag een auto wilt hebben of een van je vijanden wilt vervloeken.“

Het allereerste artikel over de Kerk van Satan in Nederland: De Telegraaf, 6 december 1971. DELPHER.NL

was voor erotiek in de missen? Dat viel niet uit te sluiten, maar er zouden mensen noch dieren geofferd worden. De toelating van kerkleden zou volgens Maarten zeer serieus genomen worden: „Om lid te worden moet men eerst een soort examen ondergaan, waarbij onder meer gezegd moet worden, waarom men in de satan wil geloven, als men dit examen goed heeft afgelegd, wordt men lid van de sekte. Dat kost honderd gulden. Als men speciale medailles wil hebben, kost dat meer. Men kan ook zelf een dienst aanvragen voor een bepaald doel. Wat voor doel, bijvoorbeeld? „Nu, als je graag een auto wilt hebben of een van je vijanden wilt vervloeken.“

Wat de kledingvoorschriften betreft, was de Kerk van Satan eenduidig: zwart genoot de voorkeur, omdat deze kleur het symbool was van de krachten der duisternis, 'van het niet weten, of misschien juist van het wel weten, maar niet kunnen verklaren. Is de occulte wetenschap niet al veel verder dan de andere wetenschappen? In het occultisme weten we dat er dingen, krachten zijn die we echter niet kunnen verklaren. Die dus duister zijn.' Mannen droegen zwarte mantels of pijen. Het bedekken van het gezicht was toegestaan: hierdoor zouden deelnemers zich sneller vrij voelen hun gevoelens te uiten zonder dat deze van hun gezicht waren af te lezen. Vrouwen werd gevraagd gewaden te dragen die seksueel prikkelend waren, of anders zwarte kleding naar keuze. Iedereen was blootsvoets en droeg amuletten om de nek met de beeltenis van Baphomet of het traditionele pentagram van de satan. Het altaar werd net als in San Francisco gevormd door een naakte vrouw 'omdat de vrouw van nature het passieve ontvangende wezen is, het symbool van moeder aarde.'

Aan het einde van zijn verslag concludeerde Van der Meijden: 'Alles bijeen genomen is dit een showbusiness, die niets met kerk of religie te maken heeft. Tallozen zullen zich eraan ergeren dat ook dit wordt getolereerd. In Amsterdam 1971-1972 is alles mogelijk. Ook het "onmogelijke" op geestelijk gebied.'

Nu de Kerk van Satan ex opere operatum van start was gegaan, dienden de media zich gretig aan om hun dagbladkolommen te vullen met verhalen over de bijzondere Amsterdamse grachtenpandkerk. Buitenstaanders konden zich dankzij deze berichtgeving een duidelijk beeld vormen hoe het eruitzag en wat er zoal omging. Wie na een kritische blik van de nieuwe hogepriester door het luikje in de zwarte voordeur werd binnengelaten, kwam een halletje binnen dat spaarzaam verlicht was: een plafonnière met een veelkleurige glazen plaat bereidde de bezoeker voor op een verblijf in Stygische duisternis. In de zwart geschilderde wachtkamer links brandde een rode spot en flakkerde een kaars in de tochtstroom van de zojuist geopende en onmiddellijk weer gesloten deur naar de buitenwereld.

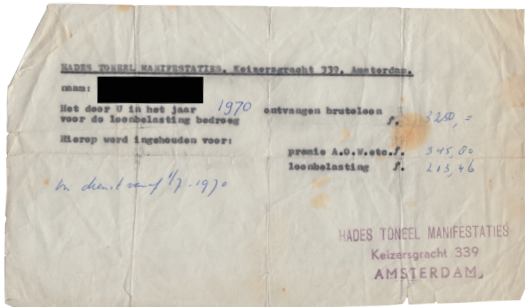
Toegang tot het pand waarvan de ramen op de begane grond waren geblindeerd was voorbehouden aan leden van de Kerk, slechts een zeer beperkt aantal niet-leden mocht er in- en uitgaan hoe het hun schikte. De enige voorwaarde die er aan het lidmaatschap gesteld werd was eenduidig: wie niet in de duivel geloofde, mocht lid worden. Dit gold ook voor niet-leden. Na betaling van honderd gulden mochten aspirant-leden bij Maarten op 'audiëntie' komen. In de daartoe aangewezen kamer kon men in afwachting van het onderhoud met de priester op een van de houten zetels met kaarsrechte rugleuning plaatsnemen. Zo ook de man die zich op een winterdag vroeg in 1972 aandiende:

De Telegraaf, 6 oktober 1972.
DELPHER.NL

terwijl hij zat te wachten, keek hij geïntimideerd en nieuwsgierig om zich heen. In de verduisterde ruimte stond een doodskist in een hoek en draaide aan het zwarte plafond een geheimzinnig hypnotisch teken, dat nog het meeste weg had van de draaiende spiraal uit Hitchcocks klassieker *Vertigo*.

Wat de man niet wist, was dat de financiële middelen van de Kerk van Satan nogal schaars waren en dat het teken bestond uit een oude langspeelplaat, die al draaiende op een pick-up was beschilderd met een naar het middelpunt toe bewegend penseel ge-doopt in zilververf. Vervolgens was de elpee vastge-plakt op de draaitafel en het geheel ondersteboven aan het plafond bevestigd. Om het plafond in het gehuurde pand zwart te kunnen maken had Maarten er een met zwart vilt bekleed verlaagd plafond in laten aan-leggen. Tijdens het bezoek van het aspirant-lid was het pick-upmotorje begonnen te vonken; binnen de kortste keren smeulde het vilt en verspreidde zich een verstikkende rooklucht door het pand. Een van de Kerkleden werd de walm gewaar, schreeuwde: 'Brand!'

Overzicht brutoloon en loonbelasting van een medewerker van Hades Toneel Manifestaties, 1971. PRIVÉCOLLECTIE

en spoedde zich naar het kamertje, waar de man nog steeds uiterst kalm zat te wachten terwijl boven hem het plafond in lichterlaaie stond. Hij was in de veronderstelling dat het erbij hoorde: dat er in het huis van de duivel helse vuurtongen woedden, was toch niet zo raar?

Nieuwsgierigen, die bijna zonder uitzondering afkwamen op de geruchten dat zich in de Kerk orgiën zouden afspelen, werden onherroepelijk geweerd. Serieuze kandidaten konden, nadat hun ogen waren gewend aan de met zwart behang beklede muren, de zwarte gordijnen, de zwarte vloerkleden, de zwarte zetels, het 'voorritueel' ondergaan in de bar op de begane grond. Aansluitend verzamelde het gezelschap zich in de kapel, waar een zware wierooklucht hing en net als overal de kleur zwart overheerste, maar het plafond bloedrood was geschilderd. Priester Lamers droeg een donkerrode mantel, de kerkleden gingen gekleed in de voorgeschreven zwarte pijen. De twee assistent-priestressen hadden sexy tunica's aan die de ruimte tussen de borsten bloot lieten. De Baphomet boven het stenen altaar aan de westelijke muur wierp zijn volgelingen een gramstorage blik toe.

Langs een van de wanden was een doodskist geplaatst, die als functioneel attribuut bij diverse diensten onmisbaar was. Tijdens bepaalde rituelen namen immers een naakte man en vrouw plaats in de kist, waarna hulpvaardige handen het deksel sloten, orgelklanken de kapel vulden en ieder zich uitputte in aanroepingen en prijzingen van Satan, waarna het paar op symbolische wijze de dood overwon door een paar minuten later weer uit de kist te verrijzen.

Bisschop Maarten Lamers.

BISSCHOP MAARTEN LAMERS:

'Mis van Satan niet alleen orgie'

Gehuld in zwarte pijen, die bij de tronsom de ruïne tussen de borsten en een deel van de buik trilateren.

Van onze correspondent in Amsterdam
Het naakte lichaam van een jonge vrouw, een meisje, dient tot altair. Symbool van vruchtbaarheid, van passiviteit, van onvankelijkheid. En boven het teken van Baphomet. De wanden van de kapel zijn zwart, deels behangen met gordijnen. Sotanus-priester Maarten Lamers droopt een donkerrood gekleurde mostel. De overige aanwezigen zijn gekleed in zwarte pijen die bij de vrouwelijke ledematen de ruimte tussen de borsten en een deel van de buik bloot laten. Ze bevinden zich in de Kerk van Saten. Het adres, Keizersgracht 339 in Amsterdam. De eerste satsanerk in Europa.

Alleen leden van de kerk hebben toegang. En slechts een zeer beperkt aantal niet-leden. Andere nieuwsgierigen — die uit zijn op orgien die ze hier (vrouwen niet zonden aantreffen) — worden geweerd. De selectie geschiedt via een tikje in de zwarte voordeur. Het licht is de gezg erachter in uiterst spaarszaam een zwakke lamp met een verkleurde glazen plaat erover. In een ontvangsta-merie links brandt een rode lamp en staat een brandende roze kaars. Verder is alles zwart, diep-zwart en duister.

'Priester' Lamers — of beter misschien: bisschop, om een duidelijker aanduiding te geven van de hoogte waarop Maarten Lamers zich in de kerkgenootschap van Saten bevindt — staat zijn bezoekers te woord in een donkere spreekkamer. Zwarte gordijnen langs de wanden, zwarte stels, zwarte vloerbedekking. Twee kanten. Langs een van de wanden een lijkst,

functioneel attribuut bij diverse diensten, symbool van de dood. Vanuit een aangeroemd vertrek — ook zwart, iets minder duister door rode lichtbakken — klinkt gezang en aanroepingen en prijsingen van de saten.

'Twee miljoen leden heeft de Kerk van Saten in Europa,' vertelt Maarten Lamers. In Amsterdam is de kerk nu bovengronds gekomen. 'Maar we heeft altijd al bestaan — zij het ondergronds, daartoe gedwongen door instellingen als de inquisitie. Per slot van rekening was ik vijftig jaar geleden een lidmaatschap van de satangemeenschap nog op de brandstapel zijn gezet. De christelijke religie zijn wat dat betreft, bijzonder intolerant.'

Maarten: 'Als ik doods zal mijn ik' verdwijnen maar zal de energie die in mij is, blijven bestaan' (een komisch voorbeeld) — wordt bevestigd door Maarten Lamers, toneelspeler

van beroep. Hij was de man die de kerk voerde over de naam-missal Oh, Calcutta. De show loop niet best. Anderen hebben de artistieke leiding overgenomen. 'Een ualgrijpige vertoning is het nu,' zegt Lamers. 'Ik wou er een licht, bepaald niet persona-flich stuk van maken. Nu doen we het heel anders.' Naar Lamers idee wel lichtelijk pornografisch.

'Is hij dan vies van pornografie?' Ah, wat heet pornografie? Leidraad in Maarten's leven is eerlijkheid. En wat er nu met Oh, Calcutta gebeurt, vindt hij niet eerlijk.

Eerlijkheid is het alles-beheersende gebod in de Kerk van Saten. Het is geen leer die vastlegt wat goed is of slecht. Ieder heeft zijn eigen verantwoordelijkheid. Wanneer iemand oprecht meent dat wat hij doet, goed is, dan wordt dat in de leer van de kerk van saten ook als goed erkend, ook al zou het overal elders slecht worden genoemd. Dat kan tot het uiterste gaan.

'Bismekort komt de 'bijbel' van de satangemeenschap uit. Daar moet het meeste ontrent deze duisterkerk uit te leren zijn. In ieder geval, aldus Lamers, is de Kerk van Saten veel ouder dan de christelijke religie. 'In vroeger tijden hebben de mensen zich veel beter gerealiseerd dat zij met zichzelf werden geconfronteerd, dat er kunnische krachten zijn waar je mee te maken, mee te leven hebt. Goden

zijn niet anders dan symbolen voor al die kunnische krachten.'

De christelijke kerken zijn dat allemaal gaan verderekeramen en zijn gevoel van die symbolen dwfelen verloren. Maar saten is een veel oudere god dan Jehova. En is de wijstervast van oorsprong eigenlijk niet een fallus-symbool? In waarom moet onze 'zwarte mis' een hooping van de rooms-katholieke mis worden genoemd? Het zou juist omgekeerd moeten zijn, want de 'zwarte mis' was er veel eerder.'

De kerk van saten staat bol van het occulte. De steen is het paad van de Keizersgracht — waar op de begane grond alle rames zijn gebloeid. De geur van wierook hangt en overal de anseliet, van Baphomet omringt, oost met verrijpige blik — is er helemaal maar. Alles zwart. 'Svambod' van de duisteris, van het niet weten, of misschien juist van het wel weten maar niet kunnen verklaren. Is de occulte kennis niet al veel verder dan de andere wetenschappen? In het occulte weten we dat er dingen, krachten, zijn die we echter niet kunnen verklaren. Die dus duister zijn.' Worden in deze sfeer bij een buitenstaander niet gedachten aan Rosemary's Baby gewekt. . .

In San Francisco reist de hopenpriester (een soort zwarte paus) van de Kerk van Saten, Anton Sander Lavey heet hij. Na Lang wikkelen en

wegen kwam hij een jaar geleden met zijn groep aanhangers van saten in de openbaarheid. Maarten Lamers is bij hem op bezoek geweest, is daar helemaal in de geheimen van de zwarte rituelen ingewijd en benoemd tot leider van saten kerk in Europa.

Wie hij wil worden, moet een klein examen doen. Hij kan vervolgens na betaling van honderd gulden worden toegelaten tot de laagste, de rode graad. Wie het iets verder brengt — in de Vereide Staten was wijlen Jane Mansfield er zo een — kan tot de tweede, de witte graad worden toegelaten. Voor weinigen is de hoogste, de zwarte graad open. Maarten Lamers zelf — eigenaar van een zeer wijzigend sex-theaterje en niet van plan eigen geld op de kerk toe te leggen — heeft het inmiddels tot die hoogste graad gebracht.

Wen, degen die met onerlijke methoden bijlt te zijn lidmaatschap in de duivelsgemeenschap. Hij komt bij de duivel te slecht. Hij zal worden verdreven, vervloekt. Een zellen de kunnische krachten treffen. Voor hem is er geen plaats in die sinistere kapel als een jonge vrouw zich onder legt in de lijkst, als zich op het naakte, tot altair dienende meisje de stitelen voltrekken.

'Een zwarte mis is niet gelijk aan een orgie,' zegt Maarten Lamers. Niemand dan de leden alleen moeten er bij zijn.

‘In Amsterdam is de kerk nu bovengronds gekomen, maar ze heeft altijd al bestaan – zij het ondergronds, daartoe gedwongen door instellingen als de inquisitie. Per slot van rekening zou je vijftig jaar geleden om een lidmaatschap van de Satangemeenschap nog op de brandstapel zijn gezet. Met zijn charismatische, ietwat plechtstatige voorkomendheid, sonore stem en ascetische gestalte was Maarten Lamers – voorheen acteur, zanger van cabaretliedjes en regisseur van erotisch variété – de bij uitstek geschikte representant van een satanisch genootschap. Antons priester had zich de satanische materie in korte tijd eigen gemaakt.

Nieuwsblad van het Noorden, 24 december 1971.
DELPHER.NL

Duivelskerk

IN de sex-shops en zo zit de laatste tijd meer de klad dan klinkende munt en hoe dat komt zal ooit nog wel eens door een promovendus worden onthuld. Ene Maarten Lamers, eigenaar van een sextheatertje in de Amsterdamse rosse buurt, probeerde het nog met de produktie van de bootmusical *Oh Calcutta*. Maar als de gezaghebbende heer Henk van der M. in het ochtendblad *De T.* spreekt van een mislukking dan kun je wel inpakken.

Maarten Lamers, door Henk van der M. gedoodverfd als een amateur, deed dat ook en week uit naar de Verenigde Staten. Enige tijd later keerde de sexkoning terug, gewijd als bisschop van de *Duivelskerk*. Uit San Francisco had hij de opdracht gekregen hier een filiaal van Satan te vestigen en de leer en sfeer, zoals die zo treffend is geschilderd in het boek en de film *Rosemary's Baby*, via *De Zwarte Bijbel* te verspreiden.

Als Amerika de Jezus Revolutie exporteert kan een tegenstroom immers niet uitblijven. Maarten Lamers moet met zijn *Duivelskerk*, aan de Keizersgracht no 339, natuurlijk wel wat verdienen. Wie zich eigenlijk altijd al een Kind van Beelzebub had gevoeld of gewoon uit nieuwsgierigheid aan het zwartgeschilderde pand aanbelt krijgt de meester niet zo maar te spreken.

Een dienaar voert de bezoeker na lang wachten door het duister naar een vertrekje, waar wordt meegeedeeld dat de meester voor elk consult een bedrag van 100 gulden van node heeft. Je moet dan natuurlijk wel in Satan geloven.

Nu, wat ons betreft kon Bisschop Maarten naar de hel lopen, of liever: naar andere sferen. Als een bisschop net als een voetballer geld vraagt voor een interview dan kan de duivelse religie niets meer zijn dan een kwestie van de portemonnee. Satan lijkt vooralsnog voorbehouden aan een elite, terwijl gewone lieden, die misschien ook weleens wat anders willen, zich moeten houden bij de reeds bestaande opium van het volk. Je kunt beter een bioscoopkaartje kopen voor de film *The Devils*.

De Volkskrant, 16 december 1971.

DELPHER.NL

De tone of voice beheerste hij al veel langer.

In vroeger tijden hebben de mensen zich veel beter gerealiseerd dat zij met zichzelf werden geconfronteerd, dat er kosmische krachten zijn waar je mee te maken, mee te leven hebt. Goden zijn niet anders dan symbolen voor al die kosmische krachten. De christelijke kerken zijn dat allemaal gaan verdonkeremen en gingen veel van die symbolen duivels noemen. Maar Satan is een veel oudere god dan Jehova. En is de wijwaterkwast van oorsprong eigenlijk niet een fallussymbool? En waarom moet onze 'zwarte mis' een blasfemie van de rooms-katholieke mis worden genoemd. Het zou juist omgekeerd moeten zijn, want de 'zwarte mis' was er veel eerder.

Dat de Kerk van Satan belang hechtte aan eerlijkheid, kon Maarten niet genoeg benadrukken. Kijk, zei hij, 'eerlijkheid is het alles-beheersende gebod in de Kerk van Satan. Het is geen leer die vastlegt wat goed is of slecht. Ieder heeft zijn eigen verantwoordelijkheid. Wanneer iemand oprecht meent dat wat hij doet, goed is, dan wordt dat in de Kerk van Satan ook als goed erkend, ook al zou het overal elders slecht worden genoemd. Dat kan tot het uiterste gaan.'

Met types als Charles Manson wilde de Kerk van Satan beslist niet worden vergeleken. 'Het heeft niets met elkaar uitstaande,' aldus Maarten. 'Het zal bij ons ook nooit zover komen, want in principe doden wij niet, zelfs geen dieren. Maar als iemand het in eerlijke overtuiging wel zou doen, dan veroordelen wij dat niet. Ach, doen we in kleine dingen niet dagelijks iets...?' Voorts kondigde Maarten de publicatie van een satansbijbel aan in de Nederlandse taal. Dat het met de vertaling nog niet zo wilde vlotten, liet hij uiteraard in het midden.

Maar was het dan zo vreemd dat Satan als het symbool van het ultieme kwaad werd gezien? Nee, gaf Maarten toe, voor de christelijke religies was Satan misschien inderdaad het symbool van de slechte, de duivel. 'Maar dan de duivel die ingaat tegen de beknotting van de mensen en hun vrijheid, tegen de oneerlijkheid en tegen de frustraties die door de kerkelijke oneerlijkheid de mensen worden bezorgd. Het kwalijkste vind ik dat de leiding van bijvoorbeeld de rooms-katholieke kerk niet haar verantwoordelijkheid beseft voor de schade die zij honderden miljoenen mensen berokkent door haar leer van goed en kwaad. Door haar verstoppertje spelen, pil verbieden, mensen seksuele frustraties bezorgen,' fulmineerde hij.

Om de satanische boodschap beter uit te dragen meende de Kerk van Satan dat er dan ook spoedig behoefte zou ontstaan aan nieuwe dependances, in Engeland bijvoorbeeld, en Duitsland, Zweden of Frankrijk, maar allereerst een tweede grotto in Amsterdam, want de eerste aan de

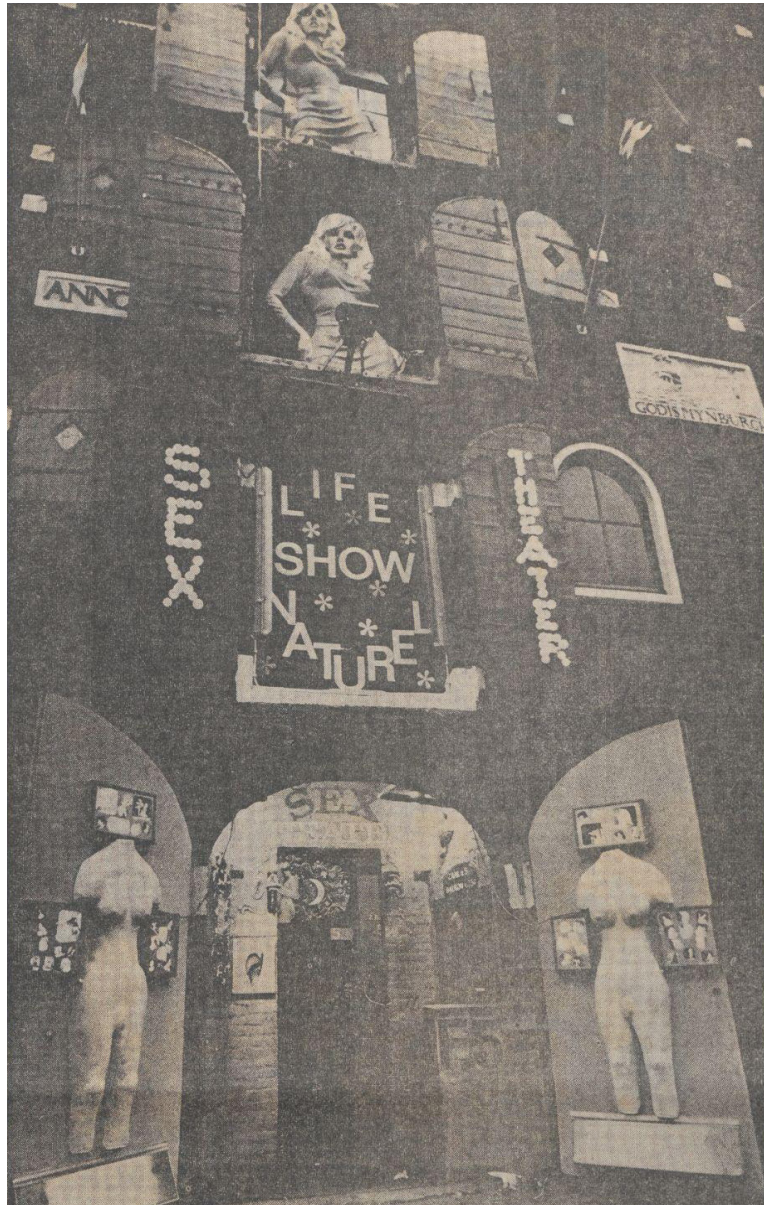
Keizersgracht was eigenlijk al te klein voor de vijftig mensen die zich hadden aangesloten en van wie de meesten de – laagste – rode graad was toegekend, sommigen de witte. De zwarte graad was voorbehouden aan het hoogste gezag, de priester zelf, die zich graag voorstelde als 'hogepriester'.

Eén verslaggever waagde te schrijven: 'Hij woont boven zijn kerk. Daar is hij weer gewoon Maarten Lamers, toneelspeler van beroep.' Of de man ten prooi is gevallen aan een vervloekingsritueel — daarover zwijgen de annalen.

Of ze nu als groupies of dienaressen van Priapus bestempeld worden, aantrekkelijke vrouwen zijn een constante in Maarten Lamers' leven. Sedert zijn eerste toenaderingen als dertienjarige tot de jongedames op Majorca leek hij een welhaast magische aantrekkingskracht uit te oefenen op jonge vrouwen. Vielen ze op zijn natuurlijke zelfverzekerdheid? Raakten ze betoverd door zijn charmes? Zijn humor? Herkenden ze zijn vrouwelijke kant? Of was het meer een kwestie van onverzadigbaar libido?

Feit is dat jonge vrouwen zich bij de twee Sex Theaters bijna dagelijks aanmeldden om op het podium uit de kleren te mogen. Ook bij de Kerk van Satan was er geen gebrek aan bereidwillige meisjes. De eersten die de Keizersgracht 339 frequenteerden, waren Barbara en Shira, twee jongedames van een jaar of zeventien. Net als andere meisjes, van wie sommigen afkomstig waren uit Maartens theaters van de Voorburg- en Achterburgwal, waren zij komen aanwaaien met de vraag: 'Mag ik altaar zijn?'

Het Parool, 29 maart 1972.
DELPHER.NL

In aanloop naar de publicatie van *De tegenstrever. Tonelen van Maarten J. Lamers' leven, werken en de Kerk van Satan* verschijnen vijf rijk geïllustreerde voorpublicaties met zeldzame foto's en documenten, onder andere uit nooit eerder ontsloten privéarchieven.

In tekst en beeld tonen deze boekjes fragmenten uit de biografie. Elk deel is in een gelimiteerde oplage te koop voor slechts € 6,99. Ware collector's items om te verzamelen! Om deze voorpublicaties te bestellen en voor alle nieuws over de biografie-in-wording ga je naar de Facebook-groep **De tegenstrever** en/of onze website www.aldus-boek-compagnie.nl/de-tegenstrever.html. Het tweede deel in deze reeks verschijnt in maart 2018 en is getiteld 'De Walburga Abdij'.

Nieuwsgierig geworden naar meer?
De boeken van Aldus Boek Compagnie
zijn verkrijgbaar in de boekhandel en via
www.aldus-boek-compagnie.nl

Cantharis
Theaterproducties
presenteert: het Theater van
de Gnuif... Diddling, sparkling,
teasing and... sexy. Welcome
ladies and gentlemen,
in the Cantharis
Theater. Please,
fasten your
seatbelts,
for here it
comes: our
new and raving
show, *Good, Bad
but... Beautiful,
or: How to Cheat
Your Wife!*

CANTHARIS
PRODUKTIES

THEATER

ISBN 978-94-92819-03-1

9 789492 819031 >